

«Na tym łez padole» Wystawa czasowa upamiętniająca objawienie w sierpniu 1917 roku

5. rok przygotowania do obchodów stulecia objawień fatimskich Sanktuarium Matki Boskiej Różańcowej z Fatimy Sala św. Augustyna | Bazylika Trójcy Przenajświętszej od 29 listopada 2014 do 31 października 2015 W nadchodzącym roku duszpasterskim Sanktuarium Fatimskie w sposób szczególny wspomina czwarte objawienie Maryi w Cova da Iria, które według świadectwa widzających miało miejsce w sierpniu 1917 r. Zorganizowana z tej okazji wystawa czasowa zatytułowana „Na tym łez padole” proponuje zwiedzającym refleksję dotyczącą politycznej i ideologicznej sytuacji Portugalii oraz świata w drugiej dekadzie XX wieku. Mottem poszczególnych części wystawy są wersety z modlitwy „Salve Regina”. Droga, jaką w dniu zapowiedzianego objawienia dzieci z Aljustrel odbyły do Ourém na przesłuchanie przed starostą, stanowi metaforę wydarzeń toczących się w owym czasie w Portugalii i na świecie. Jednym z głównych celów wystawy jest ukazanie kontekstu historycznego związanego z pierwszą wojną światową i portugalską Pierwszą Republiką, które stanowiły tło objawień w Fatimie: pierwsza – w skali globalnej, druga – w skali narodowej. W pierwszej części ekspozycji, zatytułowanej „Po tym wygnaniu”, pielgrzym podąża z Cova da Iria w kierunku osady Aljustrel, do miejsca zwanego Valinhos, gdzie – według relacji widzających – miało miejsce objawienie sierpniowe.

Wystawa prezentuje tu dwie optyki patrzenia na wydarzenia z sierpnia 1917 r.: jedna to relacje przedstawione z punktu widzenia człowieka wierzącego, druga to perspektywa wydawnictw antyklerykalnych, które wyśmiewały objawienia w Fatimie. W tym dziale ekspozycji zwiedzający zobaczy również przedmioty, których Franciszek, Hiacynta i Łucja używali między 13 a 19 sierpnia 1917 r. Motyw wyjazdu do Ourém, który wzbudzał wątpliwości i obawy Łucji („czy to będzie podróż czy uwięzienie?”), przewija się przez całą wystawę. Jej druga część – zatytułowana „Jęcząc i płacząc” – przypomina wielkie konflikty i wojny XX wieku, w tym przede wszystkim: pierwszą wojnę światową (której stulecie ta wystawa również upamiętnia), drugą wojnę światową i wojnę kolonialną – szczególnie ważne dla Portugalii wydarzenie historyczne, którego efektem są liczne prośby i modlitwy złożone w Sanktuarium Fatimskim. W tej części wystawy pokazano wyjątkowe eksponaty, w tym między innymi: krucyfiks zwany „Chrystusem z okopów”, mundur z czasów drugiej wojny światowej oraz rzeźbę Clary Menéres zatytułowaną „Padł martwy, leży zimny, synek mamusi”, inspirowaną znanym wierszem Fernando Pessoa i będącą jedną z najbardziej wyrazistych estetycznych kontestacji wojny kolonialnej, jeszcze podczas jej trwania. Ten dział ekspozycji prezentuje również dokumenty ukazujące walkę ideologiczną dotyczącą kwestii religii, toczącą się w Portugalii w czasach Pierwszej Republiki. Jej symboliczną kulminacją było wysadzenie dynamitem Kaplicy Objawień w Fatimie w 1922 r. Trzecia i ostatnia część wystawy, zatytułowana „Módl się za nami święta Boża Rodzicielko” (wezwanie tradycyjnie używane na zakończenie modlitwy „Salve Regina”), przedstawia rozwiązanie – które zgodnie ze świadectwem widzających – Matka Boska wskazała dla osiągnięcia pokoju na świecie: modlitwę różańcową. Prezentowane są tu różańce ze zbiorów Muzeum Sanktuarium Fatimskiego, w tym po raz pierwszy eksponowany publicznie różaniec ofiarowany Matce Boskiej Fatimskiej przez papieża Franciszka w październiku 2013 r. oraz różaniec od rybaków z Caxinas (podarowany Sanktuarium jako wotum dziękczynne za uratowanie ich życia po zatonięciu kutra w 2011 r.). Całej wystawie towarzyszy improwizacja muzyczna w wykonaniu pianistki Leonor Leitão-Cadete na temat „Na tym też padole: od wojny do pokoju w świetle orędzia fatimskiego” („Meditação musical sobre a Guerra e a Paz, à luz da Mensagem de Fátima”). Wystawę, mieszczącą się w sali św. Augustyna, w podziemiach bazyliki Trójcy Przenajświętszej, można oglądać codziennie od 9.00 do 19.00. Prezentowane zbiory historyczne i dzieła sztuki należą do różnych instytucji oraz osób prywatnych, z którymi współpracuje Muzeum Sanktuarium Fatimskiego. Są to: Archiwum Diecezjalne w Leirii, Archiwum Miejskie w Ourém, Archiwum Zgromadzenia Sióstr Odkupicielek Matki Boskiej Fatimskiej, Aurélia Marques, Biblioteka Główna Uniwersytetu w Coimbrze, Clara Menéres, Francisco Vieira Paixão, Mariano Henrique i Emília dos Santos, Misjonarze Słowa Bożego, Muzeum Miejskie w Ourém – Ekspozycja: Dom Starosty, Narodowe Muzeum Sztuki Dawnej, parafia Matki Boskiej Litościwej (Ourém, diecezja Leiria-Fatima), parafia św. Jana Chrzciciela (Pinho, diecezja Viseu), Trzeci Zakon Karmelitański (Viseu), Związek Kombatantów. Wystawa czasowa „Na tym też padole” – nawiązując do trudnych chwil, jakie pastuszkowie fatimscy przeżywali w połowie sierpnia 1917 r. – ukazuje „wygnania, jęki, płacze i modlitwy” dramatycznych momentów współczesnej historii, odczytywane w świetle nadziei płynącej z orędzia fatimskiego. Marco Daniel Duarte komisarz wystawy

---

www.fatima.pt/pl/news/na-tym-lez-padole-wystawa-czasowa-upamietniajaca-objawienie-w-sierpniu-1917-roku